

Raadsvoorstel

Datum vergadering	: 25 mei 2021
Registratie nummer	: GZDGWB/149462
Voorstelnummer	: RV2021/037
Portefeuillehouder	: Sietske Klein – de Jong
Bijlage(n)	: 1- Matrix vergelijk traditioneel/natuurlijk/natuurbegraven
Onderwerp	: Haalbaarheidsonderzoek natuurbegraven West Betuwe

Onderwerp

Haalbaarheidsonderzoek natuurbegraven West Betuwe.

Beslispunten

1. Natuurlijk begraven mogelijk te maken in de gemeente West Betuwe.
2. De aanwezige uitbreiding op begraafplaats Ophemert voor natuurlijk begraven in te richten.
3. Hiervoor € 61.500 ter beschikking te stellen en te dekken uit het beheerplan begraafplaatsen.

Inleiding

In de raadsvergadering van 25 juni 2019 is het Beleids- en beheerplan begraafplaatsen 2019-2023 vastgesteld. Hierbij is een motie aangenomen om de mogelijkheden van natuurbegraven te onderzoeken. Het resultaat is het "Haalbaarheidsonderzoek natuurbegraven West Betuwe".

De gemeente wil graag meegaan in de trends en ontwikkelingen op het gebied van begraven. Daarom is onderzocht welke mogelijkheden er binnen de gemeente West Betuwe zijn voor natuurbegraven, rekening houdend met de wetgeving en de voorwaarden van de provincie Gelderland. Het beoogde resultaat is duidelijkheid te scheppen over de mogelijkheden voor het aanwijzen en inrichten van een natuurbegraafplaats binnen de gemeentegrenzen. Omdat de mogelijkheden voor natuurbegraven zeer beperkt bleken, is ook gekeken naar een tussenvorm tussen de huidige vorm van (traditioneel) begraven en natuurbegraven: natuurlijk begraven.

Het grootste verschil is dat een natuurlijk graf voor (lange) bepaalde tijd wordt uitgegeven op een bestaande begraafplaats en een natuurgraf voor onbepaalde tijd wordt uitgegeven in een natuurgebied (zie bijlage 2: matrix vergelijk graven). Er is getoetst of natuurlijk begraven haalbaar is, onder welke voorwaarden en welke locaties in de gemeente hiervoor mogelijk in aanmerking kunnen komen.

Samenvatting

Natuurbegraven is in de gemeente West Betuwe niet mogelijk in verband met de hoge (grond) waterstanden, zware grondslag en het ontbreken van grootschalige natuur in eigendom van de gemeente. Dit geldt ook voor de beschikbaarheid van gronden voor eventuele natuurcompensatie. De tussenvorm, natuurlijk begraven, is wel mogelijk. Voorgesteld wordt de uitbreiding van de begraafplaats Ophemert hiervoor in te richten.

Besluitgeschiedenis

- 25 juni 2019 Beleids- en beheerplan begraafplaatsen 2019-2023 vastgesteld.
motie raad: mogelijkheden van natuurbegraven onderzoeken en voor zomer 2020 gereed.
- 14 juli 2020 collegebesluit: Haalbaarheidsonderzoek natuurbegraven West Betuwe aan te bieden aan de raad (raadsvergadering 29 september 2020).
- 9 mrt 2021 beeldvormende sessie natuur/natuurlijk begraven raad.

Beoogd effect

Kennis nemen van het feit dat natuurbegraven in de gemeente West Betuwe niet haalbaar is. Natuurlijk begraven mogelijk maken zodat hiermee aan de wens van (een deel van) de inwoners en de raad wordt voldaan.

Argumenten

1.1 Als natuurbegraven niet kan, is natuurlijk begraven een goed alternatief.

Door de raad is een motie aangenomen om de mogelijkheden van natuurbegraven te onderzoeken. Dit is echter niet mogelijk door de hoge grondwaterstand, zware grondslag en het ontbreken van geschikte natuurgebieden in eigendom van de gemeente. Natuurlijk begraven is een goed alternatief waarmee in de behoefte van (een deel van) de inwoners wordt voorzien en aan de wens van de raad wordt voldaan.

1.2 De bestaande uitbreiding van begraafplaats Ophemert is een goede locatie voor het natuurlijk begraven.

De uitbreiding van deze begraafplaats is nog niet in gebruik en de (asfalt)paden moeten gerenoveerd worden. Op de bestaande begraafplaats is door inbreiding en ruimen van graven nog voldoende begraafcapaciteit zodat de uitbreiding niet nodig is. De meest geschikte en passende inrichting is bos/ruigte. Inrichting met hoogstamfruitbomen is minder geschikt in verband met de lagere natuurwaarde, de hogere onderhoudskosten en het vallende fruit.

1.3 Het budget is beschikbaar binnen het beheerplan begraafplaatsen.

In het beheerplan begraafplaatsen is een budget opgenomen voor de renovatie van de asfaltpaden. Door het terrein in te richten voor natuurlijk begraven zijn er geen asfaltpaden nodig en kan het budget voor de herinrichting van het terrein worden ingezet.

Kanttekeningen

1.1 Als er geen behoefte is aan natuurlijk begraven, moeten het niet aangeboden worden.

Bij het vaststellen van het Beleids- en beheerplan begraafplaatsen 2019-2023 is door de raad een motie ingediend om onderzoek te doen naar de mogelijkheden van natuurbegraven. Dit geeft aan dat het onderwerp leeft. Ook hebben diverse inwoners geïnformeerd of natuurbegraven binnen de gemeente mogelijk is. Nu natuurbegraven niet mogelijk blijkt, is natuurlijk begraven een goed alternatief vanwege de langere grafrecht periode en weinig/geen onderhoud aan het graf. Bij diverse begraafplaatsen in het land blijkt dit in een behoefte te voorzien.

Financiën

Het overgaan tot natuurlijk begraven heeft geen financiële consequenties. De geraamde kosten voor de renovatie van de asfaltpaden (€ 61.500) worden ingezet voor de herinrichting van het terrein ten behoeve van natuurlijk begraven.

Verordeningen en Leges

De wijzigingen voor het natuurlijk begraven worden in de beheerverordening gemeentelijke begraafplaatsen, nadere regels gemeentelijke begraafplaatsen en verordening lijkbezorgingsrechten verwerkt.

Communicatie

Het besluit van de raad communiceert de gemeente via de gebruikelijke kanalen. Daarvoor wordt er onder andere een persbericht gemaakt. Ook komt het in de gemeenterubriek in Weekblad West Betuwe. De gemeente gaat met inwoners en stakeholders (o.a. begrafenisondernemers) in gesprek over de inrichting van het nieuwe gedeelte op de begraafplaats in Ophemert. Zij mogen en kunnen meedenken. De mogelijkheden zijn echter wel beperkt in verband met de wet- en regelgeving.

Uitvoering/Planning

- Raadsvergadering (oordeelsvormend) 11 mei 2021
- Besluit raad 25 mei 2021
- Voorbereiding herinrichting zomer 2021
- Realisatie grondwerk najaar 2021
- Periode nazakken grond (1 jaar) najaar 2021 tot najaar 2022
- Aanleg beplanting/bomen najaar 2022
- Aanpassen verordeningen: najaar 2022 (i.v.m. ingebruikname 1 jan 2023)
 - *beheerverordening gemeentelijke begraafplaatsen*
 - *nadere regels gemeentelijke begraafplaatsen*
 - *verordening lijkbezorgingsrechten*
- Natuurlijk begraven mogelijk vanaf 1 jan 2023

Evaluatie

De ontwikkelingen op het gebied van natuur- en natuurlijk begraven worden gevolgd. De uitgifte van alle graven wordt bijgehouden in de begraafplaatsadministratie.

Risicoparagraaf

Risico omschrijving	Soort risico	Kans	Effect	Beheersingsmaatregel
Weinig belangstelling voor natuurlijk begraven	Financieel en uitvoerend	Klein Klein	Geen uitgifte graven en geen inkomsten	Promoten natuurlijk begraven (herinrichting waardevol voor duurzaamheid, klimaat en biodiversiteit)

Burgemeester en wethouders van de gemeente West Betuwe
de secretaris, de burgemeester,
Karen Coesmans Servaas Stoop

Raadsbesluit

De raad van de gemeente West Betuwe;

gelezen het voorstel van het college van burgemeester en wethouders van 30 maart 2021,

besluit:

1. Natuurlijk begraven mogelijk te maken in de gemeente West Betuwe.
2. De aanwezige uitbreiding op begraafplaats Ophemert voor natuurlijk begraven in te richten.
3. Hiervoor € 61.500 ter beschikking te stellen en te dekken uit het beheerplan begraafplaatsen.

Aldus besloten in de openbare vergadering
van 25 mei 2021, nummer 2021/037,

de griffier,
Hans van der Graaff

de voorzitter,
Servaas Stoop